

Дунёни ўзгартиришга қодир - табассум

16:26 / 31.05.2018 5856

“....Қандай яхшилик қилсангиз, шубҳасиз Аллоҳ уни билгувчиидир.”

Ота – онасиз қолган бола нималарни ҳис этади?... Ораларимиздан кўпчилигимиз, болалик чоғларимизда бизни севадиган ва ҳар қандай инжиқликларимизни кўтарадиган ота-оналаримиз бўлган бўлсалар, мазкур ҳолатни ҳис этолмаймиз. Хаттоқи вояга етиб, ота-онамиз, ё улардан бирини йўқотганимизда ҳам бу ҳолатни чуқур англашимиз маҳолдир.. Бу дунёда сизга энг яқин инсонингизни бошка кўра олмаслик ҳақида ўйлашнинг ўзи жуда аламлидир...

Энди ота ёки онасини умуман кўрмаган, уларнинг меҳрлари, суйиб-эркалашларини ҳеч қачон хис этмаган болага қандайин хам оғирлигини тасаввур этиш қийин!

Нега бу қадар оғир синов ҳали бирон гунох содир этмаган гўдакларга хам бериларкин? Қандай қилиб меҳрибон Аллоҳ бунга йўл қўяркин? Бу саволларга жавоб топиш мушкул, чунки биз хаётнинг фақат зохирий кўринишини кўрамиз. Уни хам яна маълум бир нуқтадан, маълум бурчакдан кўрамиз. Лекин шу билан бирга атроф коинотдаги жамики нарсалар Илоҳий хикматга бўйсунишини ва ҳар қандай синов - имтиҳон

эвази, бадалига хам әгалиги бизга аниқ маълум нарсадир. Бу оламда мاشаққатдан сўнг енгиллик келади, ўлимдан сўнг эса бу айрилик ва дард-аламларга сабр қилган, матонат кўрсатган зотларга улуғ ажру - мукофотлар бўлиб қайтади. Бизку ушбу хақиқатларни ақлимиз билан тушунамиз ва қалбимиз билан иймон келтирамиз.

Лекин жудаям эрта айрилиқ аламини тотган болакайнни бу сўзлар юпатармикан? Ахир у оталик ғамхурлигини, оналик меҳри, илик тафтини ҳис этмоққа ва баҳтли бўлмоққа хақли эмасмиди?

Агар жамият ота-она парваришидан маҳрум бўлган фарзандлар ҳақида қайғурмас, эътибор қўрсатмас экан, у ҳолда масъулият уларнинг тақдирида иштирок этиш имконида бўлиб, бирон нарса қилмаган хар инсоннинг зиммасига масъулият, жавобгарлик юклайди.

Қаровсиз колдирилган болалар ва етимларга нисбатан кўрсатилган bemexhrlikning салбий оқибатлари бутун жамиятга таъсир этмасдан қолмайди. Ота-оналик ғамхўрлигидан, оила ошёнидан маҳрум болалардан юз ўгириш, бу келажагидан ва ўз фарзандларининг келажагидан юз ўгиришнинг айнан ўзидир.

Қуръони каримда Аллоҳ субҳанаҳу ва таоло шундай марҳамат килади: "Айтинг: "Қандай яхшилик қилсангиз, ота-онага, қариндошуруғга, етим-мискинларга ва йўловчи- мусофиirlарга қилингиз. Қандай яхшилик килсангиз, шубҳасиз Аллоҳ уни билгувчидир" (Бакара сураси, 215-оят.)

Ёки яна бошқа бир оятда: "...Сиздан етимларнинг (моллари) ҳақида сўрайдилар. Айтинг: "Уларнинг ислоҳ қилиш яхшидир." (Бакара сураси 220-оят) дея марҳамат қилади.

Аллоҳ субҳанаҳу ва таоло бизнинг мулкларимизда етим ва мискинлар ҳақли бўлган улушни белгилаб қўйган. Закот беришлиқ фурсати етгандан, ушбу белгиланган улуш бизники эмас, балки биздан кўра ушбу молга муҳтоҷ бўлиб турганларнинг ҳаққига айланади. Садақаларимиздан ташқари ота- онасиз, етим болалар бизнинг меҳру-муруватимиз, ғамхўрлигимиз ва севгимизга ҳам ҳақлидирлар. Шу сабабдан, фақатгина пул бериб қўйиш, ёки хайрия фондига пул ўтказишнинг ўзи етарли эмас, яхиси, бизнинг меҳримизга муҳтоҷларнинг ёнига келиб уларнинг бошини силаш, улар билан бирга, ўйнаш, меҳр кўрсатиш мақбул ва савоблироқдир.

Расулуллоҳ салаллоҳу алайҳи васаллам етимликда вояга етганлар ва ўзлари ҳам етимларга муруватли бўлганлар. У зот улар бирга гаплашиб ўтирас, бошларидан силар ва бу эътибор қалбни юмшатади дер эдилар. (Ином Аҳмад ривоят қилган ҳадис шу мазмундадир). Фирдавс жаннатларига эришмоқ истагидагиларга мақсадга эришишнинг энг тўғри воситасини баён қилиб шундай марҳамат қилганлар: “Мен ва етимнинг кафиллигини олган жаннатда худди шу икки бармоқдаймиз”дэя кўрсаткич ва ўрта бармоқларини кўрсатганлар”(Ином Бухорий ривояти)

Ҳасан Басрий ривоят қилишларича, Абдуллоҳ ибн Умар розияллоҳу анхунинг олдиларига

тушлиқ қилишга бир етим бола келиб турарди. Бир куни Ибн Умар овқат ҳозирлашни буюрдилар ва болани ҳам чақиртиришни тайинладилар. Бирок етим болани топишолмади. Ибн Умар овқатланиб бўлганларидан сўнггина бола келиб қолди. Шунда Абдуллоҳ ибни Умар унга “савик” ва асал келтиришни буюрдилар ва: Аллоҳга қасамки, сен ютқазмадинг, бенасиб қолмадинг” дедилар. Ҳасан Басрий айтадиларки: “Аллоҳга қасамки, ибн Умар ҳам ютқазмади”. (Қуртубий тафсири 76/8) Бу ўринда буюк саҳобий зот “савик” ва асал у киши тановвул этган овқатдан кам эмаслигини назарда тутган бўлсалар, Ҳасан Басрий эса у зот ўзларидаги бор нарсанинг энг яхшиси билан етимни меҳмон қилиб, Аллоҳга хуш келувчи амални бажарганларини назарда тутганлар.

Нега биз бундай йўл тутмаймиз? Нега биз етим ва мискинбечораларни ўзимизнинг дастурхонимизга ўтказмаймиз, ақалли уларни эсламаймиз ҳам? Ёки биз бемеҳрликдан сақланишнинг бошқа йўлинни ўйлаб топганмизми, ўша билан бизнинг машғуллигимиз заифларга қайғуришдан кўра кўпроқ наф келтиради деб хисоблаймиз? Аллоҳим, қанчалаб мўминлар бизнинг замонимизда улкан-улкан режа ва орзу хаёллар билан овораки, раҳмдиллик ва меҳр муруват кўрсатишдан машғулдирлар, вақтлари йўқдир?

Ахир етим мискинларга беэътиборлик ёки улардан жирканиш ёки паст назар билан қараш- бу мунофиқлик ва иймонсизликнинг аломатларидан эмасми? Аллоҳ таоло марҳамат қиласи: **“Жазомукофотни ёлғонга чиқарувчини кўрдингми? «Мааъуун» Етимни қўполлик билан ҳайдайдиган ўшадир. «Мааъуун» Ва мискинларга таом беришга қизиқтирмайдир.”**. (Моъуун сураси, 1-3 оятлар).

У кимса Аллоҳ ва Расулига имон келтирганда эди, бундай қилмаган бўларди. Чунки, Аллоҳ таоло унга мол-мулк ва мансаб - обрў ато этибдими, демак, бу неъматларни у кимсанинг жуда яхшилиги учун эмас, балки уни ушбу неъматларни қай йўсинда тасарруф этажагини имтиҳон қилиш, кўриш учунгина ато этгани англаган бўларди.

Ушбу ҳақиқатни тушунишни истамаганлар эса эртами кечми, албатта хорликка юз бурадилар. Агар ўтган хатони тўғрилашга имкон бўладиган фурсатда келса яхши, фақатгина моддий бойликлардангина маҳрум бўлса у банда учун яхши. Чунки, баъзида бало шундай келадики, ҳеч қандай мол-дунё уни даф этиш ёки вазиятни ўнглашга қодир бўлмайди. У пайтда инсонлар «Аллоҳим нима учун? Нега бизга бу мусибату балоларни юбординг?» дея нолалар чекишади. Қуръони карим эса уларга жавобан: «...Йўқ, сизлар етимни иззат-икром килмассизлар! Мискин-бечорага таом беришга ҳам бир-бирларингизни тарғиб килмассизлар! Меросни эса (ўзларингизнинг улушингизга ўзгаларникини ҳам) қўшиб ейиш билан еяверурсизлар! Яна мол-дунёни қаттиқ муҳаббат билан яхши кўруурсизлар!» (Ал-фажр сураси, 17-20 оятлар) дея жавоб беради.

Аллоҳим, бизнинг йўл қўйган нуқсонларимизни авф этгин ва савоб ишларни четлаб, ўзимизга бино қўйишдан асрагин! Қалбларимизни баҳилликдан халос этгин ва биздан Ўз марҳаматингни аямагин! Енгиллик ва мадад умидида дуо қилиб, Ўзингга қўл чўзаётган ака-ука, опасингилларимиз, Сенга муҳтож бандаларинг ҳақида қайғуриш, ғамхўрлик қилиш имконини бергин Аллоҳим! Омийн.